

INFORMACE Z ČESKÝCH ČASOPISŮ

Č. 3/2016

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze.

Plné texty článků lze objednat v elektronické podobě prostřednictvím elektronické pedagogické knihovny (e-PK) <http://www.epk.cz/> nebo v papírové podobě e-mailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

„Sestry v akci“ : životní příběh tří řeholních učitelek / Dana Jakšičová – cze

In: Historický obzor : časopis pro výuku dějepisu a popularizaci historie -- ISSN 1210-6097 -- Roč. 27, č. 1-2 (2016), s. 17-27.

Stručný historický přehled o působení řádových sester v pedagogické oblasti, který je doložen už od středověku. Pedagogické činnosti se věnoval např. řád sv. Voršily nebo sester de Notre Dame, jejíž členky byly lidově nazývány notredamkami. Na příkladu životních osudů tří členek posledně jmenovaného řádu, pedagogicky působících v první polovině dvacátého století, přibližuje studie prostředí církevních dívčích škol, život v nich, vztahy mezi učitelkami a žačkami, možnosti vzdělávání řádových učitelek na začátku a během pedagogické kariéry i těžký život řádových sester po komunistickém převratu v únoru 1948.

učitelka ; dívčí škola ; církevní škola ; dějiny školství ; školní prostředí ; vztah učitel-žák ; biografie ; životní příběh ; historický výzkum ; století 20

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449586>

2.

Co je dialogické vyučování? / Klára Šedřová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Komenský : odborný časopis pro učitele základní školy -- ISSN 0323-0449 -- Roč. 140, č. 1 (září 2015) (2015/2016), s. 8-12.

Dialogické vyučování na 2. stupni základní školy. Výuková komunikace, význam dialogu pro rozvoj myšlení žáků. Klíčové znaky dialogického vyučování. Ukázky ilustrující co je a co není dialogické vyučování, příklady z výzkumů.

pedagogická komunikace ; verbální komunikace ; učitel ; žák ; dialog ; otázka ; dotazování ; vyučovací metoda ; aktivizující metoda ; forma výuky ; aktivita ; výzkum ; základní škola ; druhý stupeň ; aktivizační metody ve výuce

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449318>

3.

Hudebně talentovaní dospívající a přijímací řízení / Jiří Mareš, Vladimír Tichý
-- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogická orientace : vědecký časopis České pedagogické společnosti -- ISSN 1211-4669 -- Roč. 25, č. 3 (2015), s. 372-393.

Různá pojetí pojmu hudební nadání a hudební talent. Přijímací řízení na vysoké hudební školy (HAMU Praha, JAMU Brno a FU Ostrava) a jeho problémy. Výhody a nevýhody předčasného vstupu na vysokou školu, zkušenosti učitelů. Rozvíjení hudebních schopností studentů (tři vrstvy pyramidy), práce učitelů.

hudba ; hudební výchova ; talent ; nadání ; nadaný ; rozvíjení schopností ; vysokoškolské studium ; umělecká vysoká škola ; hudební škola ; přijímací zkouška ; hudební vzdělávání

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449513>

4.

Hudební výlety po Evropě. III. část, Rakousko / Jitka Kopřivová – cze

In: Hudební výchova : časopis pro hudební a obecně estetickou výchovu školní a mimoškolní -- ISSN 1210-3683 -- Roč. 23, č. 3 (2015), s. 45-47.

Seriál věnovaný didaktickým postupům při výuce evropské hudby, třetí část je zaměřena na Rakousko. V praktické části je didakticky zpracován nácvik rakouské lidové písně a její doprovod hrou na tělo a na Orffovy melodické nástroje. Teoretická část se věnuje kulturnímu odkazu W. A. Mozarta a komerčnímu využití Mozartova jména. Ukázka pracovního listu, příprava je určena žákům druhého stupně ZŠ.

hudební výchova ; hudba ; výuka ; didaktika ; pracovní sešit ; základní škola ; druhý stupeň ; Mozart, Wolfgang Amadeus ; Mozart, Wolfgang Amadeus ; Rakousko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449265>

5.

Jan Vetter : příspěvek k tématu zahraničních učeneckých kontaktů Jednoty bratrské na počátku 17. století / Jiří Just – cze

In: Studia Comeniana et historica -- ISSN 0323-2220 -- Roč. 44, č. 91-92 (2014), s. 156-204.

Jan Vetter (1590-1617), syn překladatele Bible kralické Jiřího Strejce, současník J. A. Komenského, byl do nedávné doby málo známá postava české historiografie z důvodu omezeného zdroje pramenů. Teprve nálezem archivu posledního předbělohorského bratrského biskupa Matouše Konečného (rok 2006) byly objeveny i Vetterovy listy ze studií a jeho pozdějšího působení. Nové pohledy přináší i průzkum starých tisků některých středoevropských knihoven. Autor podrobně mapuje krátký život této pozoruhodné osobnosti se silnými intelektuálními zájmy, které Vetter realizoval během výkonu duchovní služby a v rámci pedagogického působení v malém konfesním společenství Jednoty bratrské. Přílohou textu je bibliografie tisků se vztahem k osobě Jana Vettera a doklady o kontaktech brémských učenců s Jednotou bratrskou.

historiografie ; dějepis ; biografie ; dějiny novověku ; teologie ; filozofie ; studijní cesta ; Vetter, Jan, ; Vetter, Jan, ; Jednota bratrská ; století 17

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449313>

6.

Minisčítání 2015 : vliv na oblíbenost předmětu má učitel / ČSÚ – cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 24, č. 4 (2016), s. 10.

Minisčítání je projekt Českého statistického úřadu, který má zvyšovat statistickou gramotnost mládeže. V roce 2015 se do sčítání zapojilo přes 29 000 dětí z 614 základních škol z celé České republiky. V roce 2015 byl zjišťován nejoblíbenější předmět a důvody jeho oblíbenosti. Informace o dostupnosti kompletních výsledků na webových stránkách projektu a možnostech jeho využití pro práci ve výuce.

vzdělávací projekt ; statistika ; gramotnost ; žák ; základní škola ; postoj žáka ; vyučovací předmět ; statistická data ; výsledek výzkumu ; výuka ; Česká republika

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449472>

7.

Sport je dobrá záminka / Jan Hruša ; [Autor interview] Radek Musílek – cze

In: Můžeš : noviny o svépomoci zdravotně postižených -- ISSN 1213-8908 --
Roč. 23, č. 6 (2015), s. 8-10.

Rozhovor s pedagogem, aktivistou a metodikem z Fakulty tělesné výchovy a sportu UK o problematice sportování lidí s postižením. Obliba sportovních aktivit, setkávání zdravých a postižených sportovců, zakládání spolků a organizací, význam, motivace ke sportu. Zájem studentů o obor aplikované tělesné výchovy a sportu osob se specifickými potřebami.
postižený ; handicap ; sport ; tělesná výchova ; zájmová činnost ; vysoká škola ; vysokoškolské studium ; vzdělávání učitelů ; studijní obor ; aplikované pohybové aktivity

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449305>

8.

Srovnání žákovské obliby školy a matematiky pohledem mezinárodních šetření / Miroslava Federičová, Daniel Münich -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogická orientace : vědecký časopis České pedagogické společnosti -- ISSN 1211-4669 -- Roč. 25, č. 4 (2015), s. 557-582.

Oblíbenost školy a učení se matematice mezi žáky 4., 8., 9. a 10. ročníků základních škol na základě nejruznějších mezinárodních šetření. Obliba a výkonnost, škola a učení v odborné literatuře. Data. Obliba školy a učení dle vybraných charakteristik žáka. Faktory na straně škol a učitelů. Role školního prostředí. Závěry.

postoj ke škole ; postoj žáka ; žák ; učitel ; základní škola ; škola ; školní prostředí ; působení ; matematika ; vyučovací předmět ; učení ; zájem ; výzkum ; pedagogický výzkum ; srovnávací výzkum ; výsledek výzkumu ; komparace ; oblíbenost

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449594>

9.

Subjektivní percepce profesních počátků vysokoškolských učitelů odborné angličtiny : kvalitativní výzkum didaktických znalostí obsahu / Jana Jašková - cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogická orientace : vědecký časopis České pedagogické společnosti -- ISSN 1211-4669 -- Roč. 25, č. 5 (2015), s. 700-721.

Výzkum zaměřený na vysokoškolské učitele odborného anglického jazyka a subjektivně vnímané změny v jejich didaktických znalostech obsahu předmětu. Teoretická východiska klíčových pojmů, metodologie, cíle výzkumného šetření, výzkumné otázky. Kvalitativní výzkumná fáze, sběr dat formou retrospektivních polostrukturovaných rozhovorů s vysokoškolskými učiteli na téma jejich profesních počátků. Prezentace získaných dat, shrnutí výsledků.

vysokoškolský pedagog ; výuka ; cizí jazyk ; angličtina ; odborný jazyk ; začínající učitel ; sebehodnocení ; sebepercepce ; didaktika ; způsobilost ; znalost ; výzkum ; pedagogický výzkum ; výsledek výzkumu

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449639>

10.

Tablety ve výuce zeměpisu : správná volba? / Martin Hanus -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 12

In: Geografické rozhledy : výuka a popularizace geografie, ekologická výchova -- ISSN 1210-3004 -- Roč. 25, č. 2 (2015/2016), s. 14-17.

Vize a cíle Strategie digitálního vzdělávání (MŠMT), výzva Tablety do škol. Vývoj využití technologií ve výuce, e-learning, m-learning a u-learning. Vliv technologií na vzdělávání, proměna role učitele. Využití tabletů ve výuce zeměpisu. Jak zvolit správnou aplikaci, na co se zaměřit při výběru a hodnocení aplikací. Příklady a zkušenosti s aplikacemi do výuky zeměpisu - Nearpod, Popplet, Timeline, Photo Mapo.

zeměpis ; výuka ; vzdělávací technologie ; nové technologie ; počítačové aplikace ; počítač ; přenosný počítač ; didaktické využití počítače ; forma výuky ; role učitele ; základní škola ; střední škola ; tablet ; moderní technologie ; digitální technologie ; digitalizace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449302>

11.

Technici nejsou chladní / Petr Konvalinka ; [Autor interview] Zdeněk Jirků – cze

In: Můžeš : noviny o svépomoci zdravotně postižených -- ISSN 1213-8908 -- Roč. 23, č. 9 (2015), s. 14-15.

Rozhovor s rektorem Českého vysokého učení technického (ČVUT) v Praze na téma vysokoškolské vzdělávání handicapovaných. Činnost Střediska pro podporu studentů se specifickými potřebami ELSA. Uplatnění postižených studentů v oboru. Stáže.

student ; postižený ; handicap ; speciální vzdělávací potřeby ; vzdělávání ; vysokoškolské studium ; technická vysoká škola ; technické studium ; technické vzdělání ; přístupnost vzdělání ; poradenská služba ; pomoc ; České vysoké učení technické ; ELSA - Středisko na podporu studentů se specifickými potřebami ; Praha

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449454>

12.

Ve školách se potvrzuje, že druhý cizí jazyk není pro všechny / Zlata Šťátková – cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 24, č. 3 (2016), s. 5.

Zkušenosti ředitelů základních škol se zavedením druhého cizího jazyka jako povinného předmětu. Upozornění na to, že zejména žáci se speciálními vzdělávacími potřebami druhý cizí jazyk špatně zvládají. Pro žáky, kteří odcházejí do učilišť, nemá výuka druhého cizího jazyka smysl, protože v něm po odchodu ze základní školy nebudou pokračovat.

zkušenost ; ředitel školy ; základní škola ; druhý cizí jazyk ; povinný předmět ; speciální vzdělávací potřeby ; zvládání

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449346>

13.

Výskyt dyslexie u osob ve výkonu trestu odnětí svobody v České republice / Kateřina Kejřová, Lenka Krejčová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychologie pro praxi -- ISSN 1803-8670 -- Roč. 50, č. 3-4 (2015), s. 75-87.

Výsledky mnoha zahraničních studií poukázaly na spojitost mezi dyslexií a kriminalitou. Diagnóza dyslexie mnohdy vede k předčasnému odchodu ze vzdělávání, k rozvoji psychosociálních obtíží až k sociální exkluzi, která může vyústit do společensky neúnosného chování. Dyslektici jsou méně úspěšní ve škole a prožítá negativní zkušenost v rámci příslušného sociálního okolí se vždy otiskne do hlubších struktur jedince. Článek seznamuje s českou studií provedenou v letech 2012 - 2013 ve věznici v Horním Slavkově, kde vykonávají trest vězni odsouzení za násilný trestný čin. Potvrdila výsledky zahraničních studií o vlivu dyslexie na kriminální aktivitu jedince.

dyslexie ; působení ; kriminalita ; sociální diskriminace ; vězeň ; vězení ; výzkum ; Česká republika

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449567>

14.

Využití znalostí matematiky při práci s kreditní kartou / Vladimíra Petrášková -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 3

In: Matematika, fyzika, informatika : časopis pro výuku na základních a středních školách -- ISSN 1210-1761 -- Roč. 25, č. 1 (leden-únor) (2016), s. 11-18.

Příspěvek se zabývá problematikou používání kreditní karty, která je v posledních letech velmi oblíbeným finančním produktem. Příspěvek na modelových situacích ukazuje, jaká úskalí i výhody využívání kreditních karet přináší. Uvedené modelové situace jsou vhodné pro zařazení do výuky na středních školách k posílení finanční gramotnosti žáků.

znalost ; matematika ; bankovníctví ; financování ; modelová konstrukce ; výuka ; učivo ; obsah výuky ; střední škola ; způsobilost ; žák ; aplikovaná matematika ; kreditní karta ; finanční gramotnost

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449129>

15.

Z dětí, které vůbec nečtou, mohou snadno vyrůst dost nudní dospělí / Alžběta Dvořáková ; [Autor interview] Marie Těthalová -- cze

In: Informatorium 3-8 : časopis pro výchovu dětí od 3-8 let v mateřských školách a školních družinách -- ISSN 1210-7506 -- Roč. 23, č. 2 (2016), s. 26-27.

Rozhovor s překladatelkou, redaktorkou a lektorkou češtiny pro cizince, Alžbětou Dvořákovou. Hovoří o knihách pro děti, o tom, jak děti více přitáhnout ke čtení, jak je pro děti důležitý vzhled knihy, co by měl obsahovat správný příběh, o ilustracích ve své knížce Herkules a strašidla, která se před časem dostala k dětským čtenářům.

předškolní dítě ; dítě ; literatura pro děti a mládež ; čtenářství ; čtení ; kniha ; tvůrce ; motivace ; výchovné působení

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449645>